

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 2 D in 2 D, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 20.450 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Krvavi dan v narodni skupščini

Druga posebna izdaja

„SLOVENEK“

Belgrad, 20. junija. (Tel. »Slov.«) Narodni poslanec Puniša Račić je na današnji burni seji narodne skupščine, potem ko je bil od strani opozicije ponovno žaljen, vzel revolver, streljal in ubil narodna poslanca Basarička in Pavla Radiča. Narodni poslanec dr. Pernar je bil ranjen v prsa. Narodni poslanec Ivan Grandža pa v roke, Stjepan Radić pa v trebuh. Po tem dogodku je poslanec Račić nenadoma pobegnil in ga sedaj iščejo.

Belgrad, 20. junija ob pol 2. (Telefon »Slov.«) Stjepan Radić je bil v bolnici operiran. Zdravniki so mu izvlekli kroglo. Rana je lahke narave. Njegovo Veličanstvo kralj je posetil Stepana Radiča v bolnici.

Pavle Radić je bil takoj mrtev.

(Nadaljnje vesti sledijo.)

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čec.

precanskemu poslanca na zvece, ko se dan ta dnevom besediči o poslovniku, samo da te ovira parlamentarno delo. A glavno, da je tanesla v parlamentarno debato način izražanja, ki ne samo, da je odvraten, žali čast skupščine in s tem narodne predstavnike, ampak je tudi v stanu priversti vročerkone elemente do nepremišljenih dejanj. Izrazi kakršni so padali v zadnjih dneh v narodni skupščini, najmanj niso bili na mestu, in če ima človek pred očmi vročerkonega Črnogorca, ki je med govorom obsipavan z njimi, ne bo pod nobenim pogojem sicer zagovarjal njegovega koraka, ga bo obsojal, bo proti njemu protestiral, a mi protestiramo s krščanskega stališča s podarkom, a našel bo ključ, kako da je sploh bil tak korak mogoč. Ne domimo, da bi vsak drug poslanec ravnal drugače. Toda Puniša Račić je ravno Puniša Račić.

Tretji moment pa je ta: Vlada je odredila najstrožje mere, bo kaznovala dejanje najstrožje, je odredila najstrožjo preiskavo, je dr. Korošec Punišo Račića dal takoj aretirati, ko se je pojavil in ni hotel niti najmanjše opraviti z njim, ko je nesramno hotel odijenco, in je torej s tem dokumentarično vlada pokazala, da gre le za dejanje oseb-

znaka, da bo prišlo do krvavih dogodkov, ki so se pozneje odigrali. V dvorani je bilo okrog 150 poslancev. Galerije so bile polne, vendar ne prenatrpane. V diplomatski loži je bilo več tujih zastopnikov.

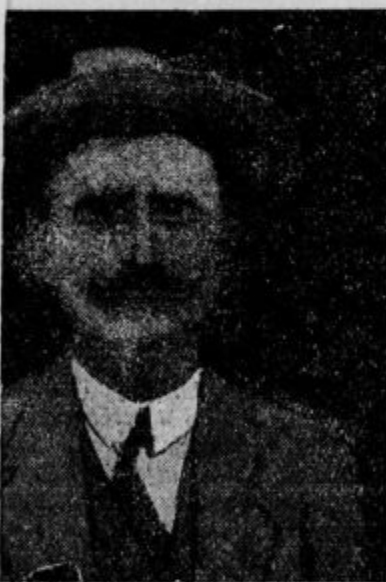
K zapisniku so opozicionalni poslanci delali opombe, kakor običajno. Pred dogodkom, ki se je pripetil v skupščini, je vladala v dvorani posebna tišina, kakor da bi bila predznak krvavega dela. Takoj v začetku so poslanci KDK protestirali, ker so radikalni poslanci Tomo Popovič, Puniša Račić, Josa Selić in drugi pretili, da bodo ubili Stjepana Radiča. K zapisniku sta govorila Pucelj in Kosanovič. Nato je prišlo do burnega spora. Pribičević kliče ministru za javna dela Periću: »Ne suflirajte neprestano! Vi ste vodili obstrukcijo proti lastni državi na Krfu. Pera Marković: »Ni res!« Med poslancem Luno in radičevci pride do prepira. Luna kriči radičevcem: »Pridite k meni, če si upate!« V dvorani nastane silen prepir in hrušč. Predsednik preti, da bo prekinil sejo, ako se poslanci ne umirijo.

Nato je govoril k zapisniku Pribičević. Za njim je dobil besedo Maistrovič (HSS). Protistira, ker ni v zapisniku, da sta rekla Popo-

politiko, kjer koli se pač najde, po teh žalostnih izkušnjah slovenski prinašajoče patriotično in o. — Vzglede ni edin. Po vsem rghk — Mateotti — Rathenau — limpešti na Justha. V zadnjih tih pa itak najmanj 50 državnotentatov — in sicer v vseh drno žipljenje ni več krščansko.

Dr. Basariček — mrtev.

Pernar, ki je bil ranjen v prsa.

na včerajšnji seji: »Tu bodo pa Dokler ne bo ubit Stjepan Radić, ne bo miru.« Vsak od nas ve, da to v teži atmosferi in vendar se oji. Prosim predsednika, da se s ta. Če bomo ustvarjali tako psiho do razsula države. Če nas ne bo, ne bo.

za njim je dobil besedo Popovič. Dejal je: »Kdor v tej skupščini govori, tega je treba poslušati. Neumnih Radičevih govorov pa ne bo nihče poslušal.« Na te Popovičeve besede je prišla KD-koalicija kričati, protestirati in razbijati po klopih. Predsednik Perić opominja Popoviča. Tomo Popovič nadaljuje: »Ako vaš vodja Stjepan Radić tako »vruka« hrvatski narod, potem vam rečem, da bo njegova glava tukaj padla.« V dvorani nastane peklenski hrušč in trušč. Poslanci KDK tolčejo in razbijajo po klopih. Nekateri poslanci skočijo k predsednikovim mizi in zahtevajo, da Popoviča kaznuje radi takega govora. Popovič nadaljuje: »Za to ne bo kriva Srbija, ne bodo krivi Srbi, nego vi, ki niste dresirani. Sramota je, da so taki ljudje narodni poslanci.« Poslanci se silno razburjajo. Dr. Pernar: »Padli smo v razbojniško jamo. Mi nismo v parlamentu, mi smo v razbojniški jami.« Radič velikega nemira je predsednik Perić prekinil sejo.

Račić govori...

Ko se je seja ponovno pričela, je dobil besedo Puniša Račić. Stopil je na desni govorniški oder. V svojem govoru pravi, da nikdar,

odkar so nehali pokati topovi in puške, niso bili državni interesi v toliki nevarnosti, kakor sedaj. Zato kot narodni poslanec odkrito pravim, ko vidim nevarnost, da bom uporabil drugo orožje, da se bodo zaščitili državni interesi. Po teh besedah opozicija ostro protestira. Pribičević kliče: »Hočete morda, da bi se tukaj grozilo z orožjem?« Predsednik Perić poziva Radiča, da skrajša svoj govor. Radić nadaljuje: »Mnogo let je bilo treba, da se država konsolidira in da bi ljudstvo dobilo, na kar je v vojni čakalo.« Dr. Pernar kliče: »Opljačkali ste bege.« Stjepan Radić zahteva od predsednika, da kaznuje dr. Pernarja, ali za da se kaznuje on. V dvorani nastane silno vpitje in trušč. Radić kliče: »Vsak, kdor se bo poskušal postaviti pred mene in Pernarja, bo poginil.«

V tem je predsednik Perić prekinil sejo. Poslanec Radić potegne revolver tipa »Para bellum« in z enim samim strelom zadene dr. Pernarja. Dr. Pernar se je stresel in padel pod poslanske klopi. Ministri Kujundžić, Obradović in Vujičić skočijo proti Radiću, da bi ga prijeli za roko. Ko so se čuli strel, je nastala v dvorani in na galerijah panika. Občinstvo beži. Istotako bežijo tudi poslanci. Poslanec Basariček se dvigne. V tem trenutku ustrelji Radić drugič in ga zadene tako, da je bil takoj mrtev. V skupščini nastane nepopisna zmešnjava. Vse beži proti vratom. Radić strelja dalje in rani Pavla Radiča, ki je pol ure nato umrl. Nadaljnji strel je zadel Grandžo in Stjepana Radiča. V splošnem neredu se je posrečilo Radiću pobegniti.

Kako je šlo hitro

v Belgrad, 20. jun. (Tel. »Slov.«) Z narodne skupščine plapolajo črne zastave. Dva odlična prvaka hrvatske HSS sta bila danes ustreljena v narodni skupščini, trije pa ranjeni. Med ranjenimi se nahaja tudi voditelj HSS Stjepan Radić. Dogodki v narodni skupščini so se vršili z bliskovito naglico tako, da ni bilo mogoče dejanja preprečiti. — Ko je predsednik narodne skupščine dr. Ninko Perić ob pol 11 otvoril sejo skupščine, je prišlo takoj do ostrega besedičenja med opozicijo in med poslanci vladne večine. Opozicija je zelo ostro napadala vladne stranke, posebno pa poslance Punišo Račića, ki je včeraj vložil predlog, da naj se preišče duševno stanje Stjepana Radiča. Predsedstvo skupščine je ta predlog sicer od kraja zavrnilo, povzročil pa je predlog pri opoziciji veliko razburjenje. Prišlo je do hrupnih prizorov, tako da je predsednik skupščine dvakrat moral prekiniti sejo. Okoli 11.30 je dobil besedo poslanec Puniša Račić. Opozicija je njegov govor neprestano motila z viharnimi medklici. Radičevski poslanec dr. Pernar je dolžil Radiča, da si je v Južni Srbiji protipostavno prilastil zemljo in jo potem prodal dalje. Radić je takoj nato potegnil revolver. Nekateri poslanci radikalne stranke, ki so bili za govorniško tribuno, so hoteli planiti proti Radiću, da bi mu odvzeli revolver. Radić pa jim je zaklical: »Kdor se mi približa, ga ustrelim!« Pomeril je revolver in ustrelil na poslanca dr. Pernarja, ki je stal pred klopni Radičeve stranke. Strel je zadel Pernarja v pljuča. Pernar je takoj padel. Sedaj so poslanci Radičeve stranke skočili pred klopi, da bi ščitili Stjepana Radiča, ker so opazili, da Radić meri nani. Radić je streljal dalje. Drugi strel je zadel dr. Basarička, ki se je postavil pred Stjepana Radiča, da ga ščiti s svojim telesom. Krogla je zadela dr. Basarička v prsa, ki je takoj umrl. — Radić pa je meril dalje na Stjepana Radiča, pred katerega se je po padcu dr. Basarička postavil poslanec Grandža. — Grandža je dobil tretji strel v lepo podlaket. Grandža je omahnil in ta trenutek je porabil Radić, da je naslednji strel sprožil na Stjepana Radiča. Sedaj je zadel. Radić je bil zadel v trebuh. Sedaj je skočil Pavle Radić proti Radiću, napravil pa je samo par korakov, potem pa je krvav padel na tla. Dobil je strel v levo stran prsi in je obležal v agoniji. Takoj so mu vbrizgali kafe, ki ga je spravila le za par trenutkov k zavesti, umrl je kmalu potem na operacijski mizi, ko so ga prepegljali v bolnišnico. Ves prizor je trajal samo kratko časa in preden so se prisotni zavedli, so vsi bežali iz dvorane, kjer je nastala velika panika. Splošni nered je porabil Puniša

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28.

Službo dobe

Pletilca

samostojnega, ki bi znal delati na Jacquard-pletilem stroju št. 10 in št. 5, vse moderne stvari, spajajoče v trikotarje, iščem za takoj. Mesto stalno. Hrana in stanovanje v hiši. - Gojko Veselinović, trikotarja, Srem, Mitrovića

Kupimo

Borova drva

Kupil bi večjo množino borovih cepanic in okroglic, rezanih na 1 meter dolžine. Drva morajo biti zdrava, bela in suha. Kdor jih ima, naj mi naznani najnižjo ceno. - Marko Ilič, tovarna lesene volne, Novi Sad.

Stanovanja

Meblovana soba

se odda s 1. julijem. Ilirska ulica št. 19/II., desno.

Mizarskega vajenca

s hrano in stanovanjem pri mojstru, in mizar. pomočnika sprejme takoj: Jož. Erzar, Cerklje pri Kranju.

Posredstva

Hišo v Vižmarjih

16. št. Vid nad Ljubljano, prodam. Najbolj primerno za obrtnike, kovače, kolarje, katerih je tudi potreba. Cena nizka po dogovoru.

Razno

Upokojeni duhovnik

50 letnik, začasní administrator župnije, išče z dovoljenjem svoje škofijske oblasti dosmrtno bivanje v samostanu, zavodu ali pri mali podružnici, kjer bi za sobo in oskrbo opravljal dušnopastirsko dolžnost. Posredovalec dobi honorar. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5440.

Vnajem

Gostilno in trgovino

dobro vpeljeno, z mešaním blagom, na deželi, v zelo prometnem kraju, oddam v najem vsled smrti in bolezní. Pisma na upravo pod šifro »oddam takoj« št. 5655.

AVTO
izkušenega
avtomobilista.
Zakaj?

Poslovodja

za mešano trgovino, ki je zmožen položiti kavčijo, dober aranžer za izložbe, se takoj sprejme. Ponudbe poslati na upravo Slovenca pod št. 5621.

Vajenca

za pekovo obrt iščem. Prednost imajo tisti, ki so se že te obrti učili. Drugo po dogovoru. Naslove sprejema uprava lista pod št. 5630.

Pečarja

spretnega, sprejem. Nastop s 1. julijem. Plača po dogovoru. Ponudbe na Franc Konjedič, Strazišče pri Kranju.

Predčrtača

(Voreisera) - popolnoma večšega, z dobrimi spričevali, zlasti v manipulaciji hrastovine, se sprejme pri Lesni industrijski družbi »Zora«, d. z. o. z. v Črnomlju.

Delavko ali delavca

iz papirne ali karton. stroje, ki je zmožen rezanja papirja na stroju, sprejme Kolinska tovarna v Ljubljani.

Bukova drva

suha, ponudite proti takojšnjemu plačilu družbi Ilirija, Vilharjeva cesta.

Službe iščejo

Krepak fant

zdrav, išče službe ali kakršnekoli zaposlitve. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5663.

Prodajalka

samostojna moč, izveščana v šivanju in zmožna nemščine, išče stalnega mesta. - Ponudbe upravi »Slov.« pod šifro: »Prodajalka« št. 5662.

Zasluzek

Do 500 Din dnevno

agilnim tudi več, sigurnega zaslužka, ki si ga vsak dnevno sam pridriži, nudimo damam in gospodom kot zastopnikom. - Brez kavcije. Kraj neomejen. Za stroške, pojasnila in drugo poslati 10 Din v znakah na upravo »Merkur«, Ljublj.

Zastopnike

za prodajo drž. srečk na obroke, iščemo. Sijajni, brezkonkurenčni zaslužek. Razen izdatne provizije še posebno fiksno nagrado - Bančna poslovalnica Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25.

Nizka
nabavna cena!
Mala uporaba
bencina!
Neomejena
trajnost!
Minimalno izrabljenje!
Tehnična dovršenost!

Prodamo

Pri nakupu

cementa Trbovlje in vse železnice, se priporoča tvrdka A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta.

10 hektov vina

se proda. Cena Din 4.50 za liter. Vpraša se Jernejeva cesta 8, prtiličje, Spodnja Šiška.

Indian scout motor

s prikolico, v dobrem stanju, se proda. A. Kaučič, mehanič. delavnica, Tržaška cesta 12, - Ljubljana.

Čas je zlato
pa tudi dobra
reklama v
»SLOVENCU«

Obrt

Posredovalnica

Ogrinc
Ljubljana, Sv. Petra c. 33 (poleg vrvarne Adamič), oddaja službe služkinjam, kuharicam, natakarcam.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA Stari trg 12 - Zidovska 4.

Vrvarske izdelke

najboljše kvalitete kupite najceneje v največji vrvarni v Jugoslaviji: Tovarna motova in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani. Komisijska zaloga: Franc Palme, Ljubljana, Gosposvetska c. 7; Celje, Cankarjeva 7 in Maribor, Koroška 8.

Posredovalnica

za služkinje

V Marijinem domu, Kotnikova ulica 8, je otvorila »Poselska zveza« s 1. junijem posredovalnico za služkinje. Cenjene gospe se vlijudno opozarjajo, da bodo dobile tam najlažje služkinje, ker je tam obenem tudi zavetišče za služkinje. Posredovalnica za gospe 10 Din.

Prof. ZALOKAR

je odpotoval
do 2. julija

Čajno-maslo
Sveže, najfinije in stalno v zalogi ter razpisila tvrdka Ivan Krall, Ljubljana, Stari trg 30.

Drva

bukove in brastove odpadke od parketov dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga

V. SCAGNETTI

v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

Velika
rezerva sile!
Idealne slabe ceste!
(„Schwingachse“)
Najokusnejša
izvedba!
Zelo elegantna linija!
Ugodni plačilni pogoji!

Radio

Nauk o radiotehniki

Spisal Leopold Andreč

Broširan Din 60.—, vezan Din 76.—

Jugoslovanska knjigarna

v Ljubljani.

Krasen penzijon

ob morju, na divnem kraju nekega priljubljenega otoka na gornjem Jadranu, z 8 sobami, kopalnico, odprto in zaprto teraso, z vsemi stranskimi prostori, vodovod, elektr. razsvetljava, stavbišča skupaj 1750 kvadr. metrov, se radi bolezní takoj proda s celim inventarjem. - Zelo dobičkonosen posel. - Vprašanja na Dražić, Vlaske ulica 75, Zagreb.

Najboljši
koks!
Čebin, Wolfova 1/2

Hrastove hlode

deske in frize
kupujem
proti takojšnjemu plačilu

IVAN ŠISKA

tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica 31.

Gospodinjel - Poskusite

Plamen
idealno sredstvo za podžiganje drv in premoga. Zahtevajte PLAMEN pri Vašem trgovcu.

idealno sredstvo za podžiganje drv in premoga. Zahtevajte PLAMEN pri Vašem trgovcu.

Berite
Slovenca
in oglašujte v njem!

Slovensko-srbohrvatski slovar

Sestavil dr. Albin Vilhar.
V platno vezan Din 70.—.

Srbohrvatsko-slovenski slovar

Sestavil dr. Albin Vilhar.
V platno vezan Din 60.—.

Jugoslov. knjigarna v Ljubljani

PRIPOROČAMO VAM,
da si naročite

„Puch“ kolo

ki je najboljše!

Dobl se po solidni ceni in tudi na obroke le pri trvdki

IGN. VOK

Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

Mnogim še ni znano,

da želočne in črevesne bolezni, glavobol, nervoza, pomanjkanje spanja, slab tek, zlato žilo, povzroča slaba prebava, katero najučinkovitejšo odpravi znani eliksir FIGOL. Prepičajo se tudi V. da preizkušena zdravilna specialiteta FIGOL eliksir uredi prebavo in Vam vrne zdravje. FIGOL izdeluje in razpošilja po pošti proti povzetju z navodili uporabe

lekarna dr. Semelič, Dubrovnik 2.
Originalni zabojček s 3 steklenicami 105 Din, z 8 steklenicami 245 Din, 1 steklenica 49 Din.

Prodajam trgovsko hišo v Toplicah

blizu Zagreba, ki ima v prvem nadstropju 4 velike sobe (kuhinjo, kopalnico, sobo za služkinjo, jedilno shrambo), v pritličju pa 2 lokala na ulico, 2 kleti, pralnico in stranske prostore. V bližini je vrt z zidano zgradbo. V mestu ni nikake druge trgovine in si delaven trgovcev lahko ustvari najboljšo ekstenzijo. Cena ugodna kakor tudi plačilni pogoji. Več pove »Intermisior«, Zagreb, Ilica 52, tel. 21-64-L. 39.

Generalno zastopstvo:
FERRUM
d. d.
Zagreb, Matkova 14/g
Telefon 42-26.
Ljubljana: J. Kraker, Poljanska c. 3. Tel. 2942.
Maribor: R. Pelikan, Kralja Petra 6. Tel. 455.
Beograd: Ferrum d. d., Kr. Milana 54. Tel. 3187.
Split: F. Deutsch.
Sprejememo zastopnike.

Henrik Sienkiewicz:

Na polju slave

Povest iz časa kralja Jana Šobieskega.

»Tako je, to je zdaj za vse poglavitna skrb,« je pritrdil starosta Grothus.

Zdaj so se vsi začeli razgovarjati o vojni. A po večerji je poiskala panna Sieninjska ugoden trenutek, se približala Ciprianoviču, dvignila k njemu svoje modre oči in rekla: »Vi ste dober, gospod, jako dober.«

»Zakaj?« je vprašal Ciprianovič.

»Ker ste se zavzeli za pana Jacka.«

»Za koga,« je vprašal Ciprianovič.

»Za pana Tačevskega. Jacek mu je ime!«

»No, gospodična, pa ste ga vendar tako neusmiljeno odslovili. Čemu to?«

»Moj varuh ga je še bolj neusmiljeno odslovil. Moram vam priznati, da smo mu storili krivico. Mislil, da bi ga bilo treba malo potolažiti...«

»Če to sami storite, bo imel nedvomno največ veselja.«

A dekle je zanikajoče odkimalo z zlatolaso glavico: »Ne!« je rekla in se žalostno nasmehnila, »saj se je na nas za vedno razjezil...«

Ciprianovič jo je sočutno, očetovsko prijazno pogledal: »Kdo pa bi se mogel na te za vedno razjeziti, ti krasna rožica?«

»O! Saj vem, kakšen je... Kar pa se tolažbe tiče, ga bo bolj veselilo, če mu vi sami poveste, da niste nič jezni nanj in da ste prepričani o njegovi nedolžnosti. Potem mu bo moral tudi moj varuh na ta ali oni način biti pravičen, in pravični mu moramo biti.«

»Vidim, da niste bili tako hudi nanj, če ga zdaj tako vneto branite.«

»Ne morem drugače, ker me vest peče. Nikomur ne maram storiti krivice. On pa je sam na svetu in je zdaj tak revež.«

»No, potem vam pa povem, da sem to itak hotel storiti. Vaš varuh mi je kot gostoljuben sosed sicer dejal, da me ne pusti stran, dokler mi sin ne ozdravi. A že jutri odpeljem Bukojemske in Staha domov. Poprej pa se vsekakor oglašim še pri Tačevskem in gospodu proštu Vojnovskem. Tega ne storim iz prijaznosti, temveč ker se spodobi, da napravim ta obisk. Ne trdim, da sem ravno hudoben, a zdi se mi, da nisem jaz, temveč da ste vi, gospodična, najplemenitejši od vseh, kar nas je tukaj. Tako je in ne zatrujte mi nasprotnega!«

Gospodična pa je vendar odvrnila, da to ni res. V globini svoje duše se je zavedala, da si ne dela skrbi samo radi pravičnosti, katera Jacku pripada. Imela je še druge vzroke, o katerih stari Ciprianovič seveda ni ničesar slutil, ker ni poznal njenih deklinskih skrivnosti. Vsekakor pa mu je bila tako srčno hvaležna, da mu je poljubila roko, ko mu je voščila lahko noč. A to je razjezilo pana Pongovskega.

Saj so vendar šele v tretjem pokolenju plemiči, poprej pa so bili kramarji!« je rekel. »Ne pozablja, kdo si!«

Šesto poglavje.

Dva dni pozneje je odpotoval Jacek z desetimi dukati v Radom, da bi si preskrbel potrebno potno opremo. Gospod prošt Vojnovski pa je ostal v župnišču in premišljeval, kje bi dobil čim več denarja z avso vojaško opremo, vozove, konje, služabnike in zalogo. Vse to je namreč moral imeti plemič za boljšo službo, če mu je bilo kaj za lasten ugled in če ni hotel, da ga smatrajo za navadnega klateža... Vse to je prav posebno veljalo za Tačevskega. Saj je nosil veliko in slavno, čeprav sedaj nekoliko pozabljeno ime.

Gospod župnik je torej sedel nekega dne k mizi, namrščil obrvi, tako da so se mu usuli boli lasje na čelo, in pričel računati, koliko bo za kaj potreboval. »Animalia« (zverine) to je pes Filus,

krotki lisjak in jazbec so mu kobacali pod nogami, a on se ni zmenil zanje. Preveč je bil zaposlen in izmučen: »kalkulacije« se mu nikakor niso hotele posrečiti in zopet in zopet je končeval z neuspehom. Denarja je bilo premalo, a ne samo za manjše reči, temveč celo za poglavitne. Starček si je vedno bolj glavo belil in naposled pričel sam sebi glasno govoriti.

»Deset jih je vzel s seboj,« dobro. Gotovo mu nič ne ostane. Računajmo dalje: pri pivovarju Kondratu izposojenih pet in pri Sloninki tri, to je osem. Pri Dudi izposojenih šest dvojnih pruskih tolarjev in jahalni konj. To plačam za jemenom m, če obrodi. Vsega skupaj je torej osem cekinov, šest tolarjev in mojih dvajset zlotov. Malo! Če bi mu dal še svojega rezanca za opredo, bo imel skupaj z jahalnim konjem samo dva konja. Treba bo dobiti še par konj za voz — in tudi Jacek sam mora imeti vsaj dva jahalna konja — eden mu vedno lahko pogine. Pauca! Manj jih pa ne sme imeti: če pade eden, ga mora takoj nadomestiti drugi. In obleka za služičad, jestvine, kotli, oede, druge potne potrebščine! Tfu! S tem denarjem more iti samo k dragoncem.

Potem se je ozrl na zver, ki so bile začele delati nemir! »Tiho tam, cucki, sicer prodam vaše kože židom.« In začel je zopet na glas modrovati: »Jacek ima prav: treba bo prodati Virombke. Samo to je, da potem ne bo mogel odgovoriti, če ga vprašajo: odkod si? Odkod? Iz Vetrova. Iz kakega Vetrova? Iz Vetrova v polju. Seveda ne bo potem nihče imel spoštovanja do takega tovariša. Bolje bi bilo zastaviti zemljo, če bi jo hotel kdo prevzeti. Najbolj pri roki bi bil ta svet Pongovskemu, a Jacek bi o tem ne maral slišati niti besedice, tudi jaz ne bi ž njim mogel o tem govoriti... Moj Bog! Čemu le pravijo ljudje: »reven kakor cerkvena miš«. Saj ni res!

»Malo!

=====

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23 zvezek: A. Sheehan, Nodlag. Povest trškega dekleta, 24 Din. - 24 zvezek: A. Marby, Hanka. Ljudsko-srbska povest, 22 Din. - 25 zvezek: Haggard, Ri cesarja Monotezma, 32 Din. - 26 Din. - 27 zvezek: Pregel, Ornel solara, 24 Din. - 28 Din.

=====